

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio VI. De Missione Divinarum Personarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

conjunctum, & præfens Filio, qualis est Pater, ideoq; licet Filius sit Deus propter Deitatem, quam in se habet, non sequitur esse Patrem propter Paternitatem.

122. Argues 9. Esse ad aliquid, & esse in aliquo sunt habitudines diversæ; sed habitudo Patris ad Filium secundum relationem est ad aliquid, nempe ad Filium; ergo secundum eandem non est habitudo in aliquo, nempe in Filio; consequenterque Pater non est in Filio secundum Paternitatem. Respondeo argumentum solum probare, relationem non esse ipsam rationem formalem, in qua formaliter, & expressè consistit immanentia unius Personæ in alia: non tamen quod cum ipsis relationibus prout constituunt Personas realiter distinctas in eadem essentia, non sit per se conjuncta, & implicite inclusa habitudo existendi in se invicem.

123. Argues 10. Quod non est commune duabus Personis, non potest esse ratio, propter quam una sit in alia; sed Paternitas, & Filiatio non sunt communes Patri, & Filio, imò per illas distinguuntur realiter; ergo non possunt esse rationes, propter quas Pater sit in Filio, & Filius in Patre. Respondeo negando antecedens: imò completa, & adæquata ratio, propter quam una Persona sit in alia, debet æquè primò constare, tam ex illa formalitate, quæ communis est utrique Personæ, quam ex illis formalitatibus, quibus ab invicem realiter distinguuntur, ut patet ex rationibus adductis.

SECTIO VI.

De Missione Divinarum Personarum.

124. **A**DVERTENDUM est, sicut Deus habet quædam prædicata in tempore, quæ ei competunt in ordine ad creaturas, prout unus est essentialiter, & sunt communia toti Trinitati, dicunturque essentialia, ut esse Creatorem, Conservatorem, & Dominum rerum omnium: ita habere quædam alia prædicata in ordine ad creaturas, quæ etiam ei competunt in tempore, prout est distinctus personaliter, suntque propria Personarum, & dicuntur notionalia ad extra, ut esse Missum, Incarnatum, Manifestatum, &c. de quibus in præfenti agendum nobis est. Sit igitur:

125. Difficultas 1. Quid sit Missio? Missio ex suo generali conceptu propriè accepta prout colligitur ex D. Thom. 1. p. q. 43. art. 1. & Scholasticis communiter definitur potest: Processio unius ab alio ad aliquem terminum, seu ad aliquod munus, consilio, & autoritate mittentis peragendum. Hinc colliges primò, Missionem importare duplicem respectum, unum missi ad mittentem, & alterum missi ad terminum, ad quem mittitur. Secundò, missum ex vi talis missionis incipere esse in termino, ad quem mittitur, aut simpliciter, ut sagitta v.g. missa à sagittario incipit esse in loco, in quo non erat: aut novo aliquo modo, ut Verbum Divinum, quod cum ubique esset in creaturis, novo titulo, & modo incepit esse in Humanitate Christi Domini. Hoc posito.

126. Facile intelligi potest, quid sit Missio Personæ Divinæ: Est processio unius Personæ ab alia, à qua virtutem, seu auctoritatem habet ad aliquod munus in creaturis specialiter peragendum. Sive ut ait P. Sear. lib. 12. de Trinit. cap. 1. n. 6. cum D. Thom. 1. p. 2. q. 1. art. 1.

q. 43. art. 1. Durand. in 1. dist. 15. Caiet. Ferrar. in 4. contr. gent. cap. 23. Est processio unius Personæ ab alia cum habitudine, seu connotatione effectus temporalis.

Difficultas 2. Utrum, & quomodo Personis Divinis competat Missio? Dico 1. Missio, tam activa respectu Personæ mittentis, quam passiva respectu Personæ missæ, convenit Personis Divinis. Est de fide, adeò ut nemo hæcenus Hæreticorum illam simpliciter negare sit ausus, licet eâ abutantur ad Divinarum Personarum inæqualitatem arguendam. Ita Magist. in 1. dist. 15. D. Thom. 1. p. q. 43. art. 1. P. Sear. lib. 12. de Trinit. cap. 1. P. Molin. 1. p. q. 43. art. 1. P. Tanner. q. 4. d. 4. dub. 9. n. 1. P. Ruiz. d. 108. de Trinit. sect. 1. n. 1. P. Amicus d. 28. n. 1. P. Præposit. 1. p. q. 43. art. 1. dub. 1. n. 2. P. Arrub. d. 147. cap. unico n. 1. P. Arriaga d. 55. n. 1. & alii. Probatur primò auctoritate Sacræ Scripturæ. Matth. 10. Qui me recipit, recipit eum, qui me misit. Luc. 20. Mittam Filium meum dilectum. Joan. 3. Non enim misit Deus Filium suum in mundum, &c. Et cap. 4. Meus cibus est, ut faciam voluntatem ejus, qui misit me. Et cap. 6. Ut credatis in eum, quem misit ille. Et infra: Sicut misit me vivens Pater. Et cap. 7. Est verus, qui misit me. Et infra: Ab ipso sum, qui misit me. Idem habet cap. 8. 10. 11. & 12. Et ad Rom. 8. Deus Filium suum mittens. Et ad Galat. 4. Misit Deus Filium suum, & alibi.

Probatur secundò specialiter de Spiritu Sancto. Joan. 14. ibi: Quem mittet Pater in nomine meo. Et cap. 15. Quem ego mittam vobis à Patre. Et cap. 16. Si autem abiero mittam eum ad vos. Et ad Galat. 4. Misit Deus Spiritum Filii sui. Et 1. Petr. 1. Spiritu Sancto missio de celo. Et Psal. 103. Emitte Spiritum tuum, & creabuntur, & renovabis faciem terræ, & alibi; ergo &c. Probatur tertio ratione, quia Personis Divinis convenit definitio Missionis; ergo & ipsa Missio.

Dico 2. Non solum dona creata, quæ Filio, & Spiritui Sancto appropriantur, sed etiam ipsæ Personæ Filii, & Spiritus Sancti sunt, & dicuntur missæ. Probatur primò, quia loca Scripturæ proximè citata manifestè denotant ipsammet Personam Divinam esse missam; siquidem Joan. 14. dicitur: Paracletus autem Spiritus Sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia, & suggeret vobis omnia, &c. munus autem advocati, consolatoris, magistri, docentis, & suggerentis non exercet accidentarium donum, & creatum, sed Persona subsistens, & increata; ergo &c.

Probatur secundò, quia Spiritus Sanctus, qui mittitur, est objectum Angelos beatificans, ut patet 1. Petr. 1. Spiritu Sancto missio de celo, in quem desiderant Angeli prospicere; sed donum creatum non est objectum beatificans Angelos, sed solum Personæ Divinæ; ergo non solum dona creata, sed ipsæ Personæ mittuntur.

Probatur tertio, quia non solum dona creata, quæ appropriantur Personis Divinis, sed etiam ipsæ Personæ Divinæ dantur hominibus, ut patet ex illo ad Rom. 5. Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis. Et 1. Cor. 6. Filius datus est nobis; ergo non solum dona creata, sed etiam ipsæ Personæ Divinæ mittuntur ad homines; siquidem, cum Missio supra rationem solum addat processionem æternā, ut ex infra dicendis constabit, quæcumque Persona mittitur, quando datur, si procedit à Persona dante.

Dico 3. Missio secundum imperium, consilium, preces, nudam voluntatem, aut processionem localem non cõvenit Personis Divinis. Ita Doctores

Ggg g

supra

supra citati. Probatur, quia Missio prout sic dicitur imperfectionem; siquidem mitti per imperium solum convenit inferiori respectu superioris: mitti per consilium solum ei, qui erroris, & directionis est capax; mitti per preces solum est ejus, qui non est in plena potestate mittentis: mitti per nudam voluntatem, solum convenit ei, qui ex vi alienae voluntatis, absque naturali dependentia, sive subordinatione facit aliquid: & mitti per processionem localem solum est proprium illius, qui incipit esse, ubi prius non fuerat, & definit esse, ubi fuerat; quae omnia imperfectionem dicunt in Deo non admittendam; ergo &c.

133. Dico 4. Missio sub ea ratione, sub qua convenit creaturis, non competit Personis Divinis, nisi improprie, & metaphoricè. Probatur, quia Missio prout sic includit omnes imperfectiones proximè enumeratas; ergo nequit prout nisi improprie, & metaphoricè convenire Personis Divinis.

134. Dico 5. Missio, prout illam explicabimus n. 167. verè, & proprie convenit Personis Divinis. Ita Magist. in 1. dist. 14. 15. 16. & 17. D. Bonav. in 1. dist. 15. p. 1. q. 1. P. Ruiz d. 108. sect. 5. n. 12. ubi contrarium dicit, non solum improbabile, sed etiam temerarium. P. Amicus d. 28. n. 12. & alii. Probatur, quia Personae Divinae dicuntur missae, ut constat ex locis Scripturae supra citatis; sed verba Scripturae intelligenda sunt in proprio sensu, & non metaphoricè, quando ex opposito nullum sequitur incongruens, neque eadem Scriptura, aut ratio obstat; nullum autem horum obstat quominus Scripturae loca in proprio sensu accipiantur, & Personae Divinae proprie, & verè dicantur missae; ergo &c.

135. Probatur Minor, quia absque ulla imperfectione reperitur proprius conceptus Missionis, prout praescindit à creatura, & increata in Missionibus Divinis; siquidem Filius verè, & proprie procedit à Patre, & Spiritus Sanctus à Patre, & Filio, & uterque existit novo modo in termino, nempe Filius in humanitate per unionem hypostaticam, & Spiritus Sanctus in Justis per gratiam, & in signis per sui manifestationem; ergo &c. Confirmatur, quia licet in creatis non reperiantur conceptus generationis, Paternitatis, Filiationis, & processions sine imperfectionibus, in Divinis tamen sine imperfectionibus reperiuntur proprie, & verè conceptus generationis, Paternitatis, Filiationis, & processions divinae; ergo etiam Missionis Divinae, cum eadem sit ratio.

136. Obijcies 1. Aliqui Sancti Patres negant propriam Missionem Divinis Personis, ut negare videtur D. Greg. Nyssen. orat. de Deitar. Fili: ibi: Penitus, inquit, perspicuum esse arbitror, Divinam potentiam, atque Naturam, cum ubique sit, ac per omnia pervadat, & res universas complexa sit, mitti haud rectè dici. Et D. Chrysost. rom. 3. hom. de Spirit. Sancto: Igitur, ait, cum dicit: Mitto vobis Spiritum Sanctum: Donum dicit Spiritus Sancti; ut discatis, quod donum mittitur, Spiritus Sanctus autem non mittitur; ergo &c. Respondeo hos Sanctos Patres expressè solum negare Divinis Personis Missionem secundum imperfectiones, secundum quas diximus competere creaturis, ut constare potest ex rationibus, quas ibidem subiungunt.

137. Obijcies 2. Quae in suo conceptu quidditativo dicunt imperfectionem, nequeunt proprie, sed tantum metaphoricè Deo competere; sic enim metaphoricè, non autem proprie dicitur de Deo Irasci,

Penitere, Oblivisci, & similia; sed Missio in suo quidditativo conceptu importat imperfectionem; siquidem Missio, aut est moralis, aut physica: Si primum; aut fit imperio, & auctoritate mittentis; aut consilio: Si secundum, aut fit per impressionem virtutis, quae res missa ad locum destinationis dirigitur, ut fit in sagitta; aut per distinctionem entitatis, ut cum emittitur flos ab arbore, & splendor à Sole; sed haec omnia dicunt imperfectionem, ut patet ex dictis n. 132. ergo &c. Respondeo negando minorem, si sermo sit de Missionem prout abstrahit à creatura, & increata, licet vera sit, si loquamur de Missionem jam contracta ad creatam, de qua tantum probant, quae in argumento adducuntur.

Instabis: Non mittitur proprie, nisi qui aut à mittente discedit ad negotium aliquod peragendum auctoritate mittentis, ut accidit in Missionem morali: aut quod per propriam entitatem suam disjungitur à suo principio, ut accidit in Missionem physica; sic enim proprie non dicitur mitti passio ab essentia; neque actus vitalis ab interno suo principio, utpotè quod ad Missionem proprie dictam requiratur localis separatio missi à mittente, qualis ibi non datur; sed hoc idem datur in Personis Divinis; ergo in illis non datur Missio proprie dicta.

Respondedo licet verum sit in Missionem creatam propter imperfectionem, & limitationem naturae missi, & mittentis; id tamen non esse essentiale Missioni ut sic, & absolute, cujus quidditas salvatur perfecte in reali egressu per originem missi à mittente cum communicatione potestatis ad novum aliquod munus peragendum, ut infra dicemus. Ad exempla adducta dicimus, neque passionem mitti ab essentia; neque actum vitalem à suo principio, quia ad Missionem requiritur habitudo ad terminum operandum extra mittentem, quam non habent passio, neque actus vitalis, cum non producantur extra, sed intra suum principium.

Inferes: Ergo Personae Divinae, cum producantur à per immanentiam unius in alia, non dicuntur proprie mitti. Respondedo negando illationem: licet enim Personae Divinae nequeant per se existere separatae à suo principio, & extra illud possint tamen sic existere ratione externi effectus, ad quem operandum à suo principio destinantur, & in ordine ad quem dicuntur proprie mitti.

Obijcies 3. Angeli superiores non dicuntur missi ad externa ministeria, sed ad id dirigunt Angelos inferiores, quos illuminant, & quorum tantum est mitti ob imperfectionem, quam dicit Missio ex parte missi; ergo à fortiori non dicuntur proprie mitti Personae Divinae. Respondedo primò negando antecedens; nam Gabriel Archangelus fuit ex Superioribus Angelis, & tamen dicitur missus ad nuntiandum Incarnationis mysterium Luc. 1. 26. Missus est Angelus Gabriel à Deo, &c.

Respondedo secundò, dato antecedente, negando consequentiam; diversa ratio est, quia Angeli ob limitationem suae naturae, nequeunt mitti ad inferiora absque aliqua ipsorum imperfectione, sicque congruentius est, ut hanc imperfectionem subeant Angeli inferiores, quorum curae commissa sunt inferiora ministeria: at verò Personae Divinae absque ulla ipsarum imperfectione mitti possunt ad quaecumque opera externa peragenda, ut ex dicendis constabit.

Obijcies 4. Missi est missum aliter se habere in uno loco, quam antea se habebat in alio; siquidem ratio, ob quam una Persona dicitur mitti potius

potius ad unum, quam ad alium locum, est, quia aliter se habet in uno, quam in alio loco; sed Personæ Divinæ non possunt aliter se habere in aliquo loco, quam antea, cum sint ubique præsentēs per Immenſitatem; ergo non dicentur propriè mitti. Respondeo majorem esse veram de misſo creato, non autem increato, qui aliter exiſtere, aut apparere poteſt, non per novam exiſtentiam, aut mutationem ſui, ſed rei, in qua novo modo exiſtere, & apparere dicitur, ut ex infra dicendis conſtabit.

144. Obijcies 5. Sequeretur, multa alia admittenda eſſe propriè de Divinis Perſonis, quæ tamen de illis ſolùm metaphoricè affirmat Scriptura, ut Joan. 16. *Exire à Patre: venire in mundum: Relinquere mundum: Redire, & reverti ad Patrem:* quæ, cum dicant imperfectionē mutationis localis, non poſſunt de Deo, niſi metaphoricè dici; ergo &c. Respondeo omnia admittenda eſſe in Deo in proprio ſenſu, quæ de Deo tradit Scriptura, dummodò non repugnet authoritas Sanctorum Patrum, & Scholaſticorum, aut aliqua ratio Theologorum non adverſetur. An verò, quæ in argumento adducuntur, ſint propriè, aut metaphoricè accipienda? Ex infra dicendis conſtabit.

SECTIO VII.

In quonam conſiſtat Miſſio in Divinis?

145. ADVERTES PRIMÒ, (cùm modus indagandi Divina ſint perfectiones creatæ reſectis earum imperfectionibus,) in quavis Miſſione creatâ depuratâ ab imperfectionibus, quas ut creata includit, tria remanere, quæ naturam Miſſionis ut ſic quidditivè integrant, nempe qui mittit, qui mittitur, & terminus, ad quem mittitur; quæ tria requiruntur, & ſufficiunt ad eſſentiam Miſſionis ut ſic. Pater, quia Miſſio eſt eſſentialiter operatio duorum, nempe mandantis, & exequentis; ſiquidem nemo ſe ipſum propriè mittit; & operatio dicitur habitudinem ad terminum operabilem; ergo ſufficienter his tribus terminis, mittente ſcilicet, miſſo, & termino ad quem mittitur, intelligitur integra Miſſionis quidditas.

146. ADVERTES SECUNDÒ, (cùm duplex ſit Miſſio, phyſica ſcilicet, & moralis, ut infra dicemus,) duplicem etiam poſſe eſſe habitudinem mittentis ad miſſum, & miſſi ad mittentem, alteram phyſicam, ſi Miſſio ſit phyſica, & alteram moralem, ſi moralis ſit Miſſio. Illa, nempe phyſica, eſt per realem communicationem virtutis ad terminum, ad quem mittitur, phyſicè operandum: ſic Sol per realem productionem mittit lumen ad aërem illuminandum: hæc, nempe moralis, eſt per ſolam moralem communicationem virtutis, aut dirigentis, ſi conſilio, aut mandantis, ſi imperio, & auctoritate mittat.

147. ADVERTES TERTIÒ, poſſe eſſe tertiam Miſſionem utriuſque Miſſionis perfectionem participantem, & phyſicæ per realem communicationem virtutis executivæ, & moralis per moralem communicationem poteſtatis exequenti terminum juxta conſilium, & imperium mittentis. Huic perſimilis eſt Miſſio Perſonæ Divinæ, quæ utriuſque Miſſionis phyſicæ, & moralis perfectionem eminentiſſimè participat, quatenus Perſona miſſa per originem ſimul cum Natura mittentis accipit virtutem, & potentiam operandi terminum, ad quem mittitur: Tom. 1.

nec non ſapientiam, & voluntatem exequenti ipſum terminum juxta voluntatem mittentis, ſicquæ perfectiſſimè participat naturam utriuſque Miſſionis phyſicæ, & moralis. His poſitis.

Difficultas ſit: In quo præcipuè conſiſtit ratio Miſſionis Divinæ? Triplex eſt Doctōrū ſententia: Prima docet Miſſionem in Divinis conſiſtere in ſola operatione temporali, per quam proceſſio Perſonæ miſſæ in aliquo effectu creato manifeſtatur, cum reſpectu ad principium productivum, non Perſonæ miſſæ, ſed operationis, quæ Perſona miſſa manifeſtatur in creaturis. Ita Magiſt. in 1. diſt. 15. D. Thom. in 1. diſt. 15. q. 3. art. 1. D. Bonav. in 1. diſt. 15. p. 1. q. 2. & 4. Scot. diſt. 14. q. unica. §. Licet autem. Gabr. q. 1. Marſil. in 1. q. 18. art. 12. 3. & 4. & alii.

Secunda ſententia aſſerit ex oppoſito in ſola proceſſione æterna Perſonæ miſſæ conſiſtere formaliter quidditatem Miſſionis Divinæ. Huic favent D. Cyril. lib. 12. Theſaur. cap. 15. D. Hilar. lib. 5. de Trinit. D. Greg. Magn. hom. 26. in Evangel. & alii. Tertia ſententia affirmat ad quidditatem Miſſionis Divinæ requiri, & proceſſionem æternam Perſonæ miſſæ à mittente, & temporalem operationem, qua Perſona miſſa peculiari modo manifeſtatur in creaturis. Ita D. Thom. 1. p. q. 43. art. 1. Durand. in 1. diſt. 15. q. 3. P. Valent. 1. p. q. 17. punct. 1. P. Molin. 1. p. q. 43. art. 2. P. Soar. lib. 12. de Trinit. cap. 1. num. 6. P. Vaſq. 1. p. d. 170. cap. 2. P. Tanner. d. 4. q. 4. dub. q. n. 4. P. Amicus d. 28. n. 34. P. Ruiz d. 108. ſect. 3. & 4. P. Arriazga 1. p. d. 55. ſect. 2. n. 5. P. Arrub. d. 147. cap. unica. & alii.

Dico 1. Quidditas Miſſionis Divinæ non conſiſtit in ſola proceſſione, ſive operatione temporali manifeſtativa æternæ proceſſionis Perſonæ miſſæ prout dicebat prima ſententia: Probatur primò, quia Miſſio propriè dicta importat diſtinctionem realem miſſi à mittente, cum communicatione virtutis, & poteſtatis exequenti munus, ad quod à mittente deſtinatur; ſiquidem Miſſio eſt eſt minus propria, quò magis recedit à diſtinctione reali miſſi à mittente; ideoque improprie quis à ſe ipſo dicitur miſſus; ſed hæc non ſalvantur in Miſſione Divina per ſolam operationem temporalem ad extra; ſiquidem per hanc, nec Perſona miſſa diſtinguitur à principio mittente, nec ab eo accipit virtutem, & poteſtatem exequenti munus, ad quod deſtinatur; cùm hoc ſit tota Trinitas, actiones enim ad extra ſunt indiviſæ; Perſona autem miſſa non diſtinguitur prout ſic à Trinitate, utpotè in qua includitur, ſicquæ à ſe ipſa mitteretur, & acciperet virtutem exequenti; ergo &c.

Probatur ſecundò, quia ſi quidditas Miſſionis Divinæ ſalvaretur in ſola proceſſione, ſive operatione temporali ad extra, cùm etiam prout ſic procedat, & operetur Pater, ſequeretur, etiam Patrem poſſe propriè mitti, & dici miſſum; ſed hoc expreſſè negat D. Aug. lib. 2. de Trinit. cap. 5. ibi: *Pater ſolus, ait, nuſquam legitur miſſus.* Cujus rationem aſſignat lib. 4. cap. 20. *Non enim, inquit, habet de quo miſſus ſit, aut ex quo procedat; ergo &c.*

Dicent, idèd Patrem non poſſe propriè mitti, quia à nullo procedit; ſit autem de quidditate miſſi, quod ab aliquo procedat, licet opus non ſit, quod procedat ab eo, à quo mittitur; ſiquidem Filius non procedit ab Spiritu Sancto; & tamen ab eo dicitur miſſus. Iſai. 48. *Et nunc Dominus Deus miſit me, & Spiritus ejus: idemque habet cap. 61.* quæ loca de Chriſto Domino, etiam ut Deo miſſo.

Gggg 2